

УДК 338.47:330.161(477)

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Шигимага С.Д., студент, Антощенкова В.В., к.е.н., доцент
 (Державний біотехнологічний університет)

Сучасна світова економіка розвивається колосальними темпами, економічні відносини стають більш комплексними багатоступінчаними і багатоступінчатими. У забезпеченні сталого розвитку цих відносин важливу роль відіграє транспорт. На даний момент транспортна логістика має багаторівневу складну структуру, а логістичні ланцюжки вражають своєю довжиною та різноманітністю, залучаючи в процес доставки вантажу від виробника до кінцевого споживача різні види транспорту. В умовах конкуренції на ринку автомобільних перевезень, основним завданням Міністерства інфраструктури є надання максимального сприяння українським автомобільним перевізниками на державному рівні та розробка ефективної національної транспортної стратегії України.

Таблиця 1 – Фінансові результати до оподаткування підприємств сфери транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності за окремими

	Фінансовий результат (сальдо), млн.грн	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
		у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат, млн.грн	у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат, млн.грн
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність					
2015	-13921,8	70,9	23093,7	29,1	37015,5
2016	12819,7	71,7	28278,0	28,3	15458,3
2017	-16532,6	71,5	28509,1	28,5	45041,7
2018	-22661,6	74,1	31475,4	25,9	54137,0
2019	14414,8	73,8	44391,5	26,2	29976,7
2020	17013,3	71,7	67223,5	28,3	50210,2
у тому числі наземний і трубопровідний транспорт					
2015	-4049,0	74,0	4553,7	26,0	8602,7
2016	819,1	74,4	6115,1	25,6	5296,0
2017	-26504,1	74,7	6729,5	25,3	33233,6
2018	-34503,7	77,5	7674,5	22,5	42178,2
2019	-12585,3	77,7	10943,3	22,3	23528,6
2020	24676,1	75,3	45471,4	24,7	20795,3

Джерело [1]

Національна транспортна стратегія України (НТСУ) на період до 2030 року – системний програмний документ, який визначає цілі і завдання для розвитку транспортної галузі та враховує інтеграцію з європейською транспортною системою (розпорядження Кабінету Міністрів України від

30.05.2018 № 430-р). НТСУ визначає ключові напрями комплексного формування транспортної політики та ефективного державного управління, основні напрями розвитку транспортної галузі на період до 2030 року та включає чотири пріоритети:

Пріоритет 1. Конкурентоспроможна та ефективна транспортна система. Передбачає заходи з підсилення інституційної спроможності органів виконавчої влади в транспортній галузі; із забезпечення розвитку транспортної інфраструктури відповідно до стандартів ЄС, зокрема удосконалення функціонування пунктів пропуску через державний кордон; із реструктуризації державних компаній з метою комерціалізації, демонополізації і відкритої конкуренції, підвищення прозорості, боротьби з корупцією, зменшення транспортних витрат та збільшення ефективності транспорту [2, с.70]; підвищення ефективності внутрішніх логістичних операцій вантажного транспорту через усунення існуючих перешкод та вдосконалення відповідної інфраструктури, а також її поєднання з міжнародною та Транс'європейською транспортною мережею (TEN-T); забезпечення комплексного вирішення питань, зокрема підготовка та реалізація відповідної концепції або виконання програми розвитку мультимодальних перевезень та логістичних технологій.

Таблиця 2 – Кількість транспортних засобів, які закріплені за ліцензіатами як засоби провадження господарської діяльності в 2020 році

Тип транспортного засобу	Загальна кількість транспортних засобів
Автобус	51909
Мікроавтобус	2426
Легковий	16997
Інші пасажирські	1199
Тягач	43907
Бортовий	3541
Фургон	3873
Інші вантажні	7727
Вантажо-пасажирські	131
Інші транспортні засоби	11049
Разом	142759

Джерело [1]

Пріоритет 2. Інноваційний розвиток транспортної галузі та глобальні інвестиційні проекти. Спрямований на проведення суттєвої модернізації існуючих та будівництва нових об'єктів транспортно-логістичної інфраструктури для забезпечення потреби у наданні якісних послуг перевезень, задоволення потреб економіки у перевезенні з урахуванням ресурсних та екологічних обмежень, зменшення транспортної складової у вартості продукції.[2, с.65; 3, с.50]. В рамках пріоритету 2 передбачається забезпечення комплексного інноваційного розвитку транспорту, зокрема шляхом реалізації державної стратегії (цільового підходу) інноваційної діяльності і розвитку та інвестиційних проектів у транспортній галузі, передбачивши при цьому можливе створення Інноваційного фонду транспорту, та взаємозв'язок цілей і ресурсів за допомогою відповідних планів та програм діяльності і розвитку;

запровадження механізму стимулювання поетапної модернізації та розвитку транспортної інфраструктури, оновлення транспортних засобів для потреб галузі, зокрема удосконалення системи управління розвитком транспортної інфраструктури та виконання плану розвитку транспортної мережі на основі національної транспортної моделі; удосконалення на законодавчому рівні механізму використання державно-приватного партнерства під час реалізації проектів з розбудови транспортної інфраструктури; розроблення та виконання програми (плану заходів) оновлення залізничного рухомого складу, у тому числі для високошвидкісних пасажирських та мультимодальних вантажних перевезень та інші заходи [4, с.195].

Пріоритет 3. Безпечний для суспільства, екологічно чистий та енергоефективний транспорт. Передбачені заходи з удосконалення державної управління безпекою на транспорті відповідно до міжнародних стандартів та зміцнення інституціональної спроможності органів виконавчої влади, що прямо або опосередковано здійснюють регулювання ринку транспортних послуг та заходи державного нагляду (контролю) за безпекою на транспорті: транспорт стає все більш енергозберігаючим та «зеленим», безпечним для пасажирів, клієнтів та довкілля; збільшуються швидкості та зростає економічність транспортних засобів; підвищення рівня безпеки на транспорті; підвищення рівня безпеки дорожнього руху, підвищення рівня безпеки авіаційних перевезень, підвищення рівня безпеки залізничних перевезень, підвищення рівня безпеки судноплавства, підвищення рівня екологічної безпеки на транспорті, ін. заходи.

Пріоритет 4. Безперешкодна мобільність та міжрегіональна інтеграція. Передбачені заходи з розвитку транспортних перевезень пасажирів між регіонами країни та розвиток міських транспортних мереж щодо забезпечення мобільності та функціонування сучасного пасажирського транспорту; забезпечення ефективного державного нагляду (контролю) за якістю надання транспортних послуг з перевезення пасажирів.

Список використаних джерел

1. Офіційний веб-сайт міністерства Інфраструктури. <https://mtu.gov.ua/content/tmu.html>.
2. Антощенко В.В. Характеристика матеріальних потоків в логістичній системі агропромислового виробництва. Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, Сер. Економічні науки. 2019. Вип. 2. с. 62-71.
3. Антощенко В.В., Кравченко Ю.М. Управління матеріальними потоками та формування сировинної зони в молокопродуктовому секторі. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка. Сер. Економічні науки. 2019. Вип. 206. С. 45-55.
4. Україна: ринок сільськогосподарської техніки. аналіз та перспективи / Антощенко Р.В., Антощенко В.М., Антощенко В.В. та ін. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка. Сер. Технічні науки. 2019. Вип. 198. С.194-201.